järel!“ „Kallis pröua! wastas Mats, ma kardan, raha löppets siis ära enne kui saan! aga röömus ma olen südames ja tänan Jumalat!“ „Mis rööm see on, kostis pröua; kui ma sinu naene oleksin, ma surelsin tüdimusest sinu kõrwa!“ Mats naeris: „ei, pröua, minu naene seda ei tee! tahab parem minu kõrwas elada! — Ja nüüd jääge Jumalaga!“

Rahwas, kuulsid Matsi rikusest, panid imeks. Ja kui nägid, et ta wana wiisi jäi elama, ütlesid muist: ta on rumal! teised: ta on tuim! teised: kahju, et mina ei ole raha saanud, ma tean, mis raha on ja kuda ta kasu saadab. Teised petja nõuuga, arwates, et Mats rumal, meelitasid aegsaste, et ta neile pidi saad ehk tuhanded intressi peale laenama. Neile kawalatele wastas Mats: kui raha saan, siis kül ise tarwitan! Mõistlikud külas ja linnas ütlesid: Mats on tark mees! hea, et tema raha saanud; kül temast tuleb hea peremees! — Sel ajal kuulutati lehtedes Matsi õe surma ja kutsuti neid, kellel pärija-õigust oleks, koku. Et keegi ei tulnud, siis puhas malseti Matsi käte.

7. Lua-Matsi wiimsed luad ja wiimne lugu.

Kui Mats koju tuli, rahakot wangkrel, nägi naese silmis wet, löi kartma ja küsis: „noh Liisa! kas oled haige, wõi on teine õnnetus sündinud?“ Naene nuttis weel tük aega, wiimaks ütles: „Eks ma pea nutma!

Nüüd oled rikas mees aga mina ika waene räbal. Nüüd wist mõtled südames: oh et mul oleks teine naene! Aga seda pean ütlema: olen teinud, palju jõud andis, olen sinuga kannud head ja kurja! Oh ma waene, et Jumal mind enne ära ei korjanud!“ Mats seda kuuldes, istus maha ja ütles: „Kuule, Liisa! 30 aastat oleme paaris elanud rahuga ja oli meil üks süda, üks meel. Ei ma ole sind pelsnud, ei teagi, et oleksin sinuga tapelnud. Nüüd ära sina hakka taplema! Kuda enne elasime, nõnda olgu kaa edespidi! Rahakot ei tule minult ega sinult, seda annab Jumal minule, sinule ja meie lastele! Aga seda ma weel ütlen: kui weel teine kord niisugust tühja nutulaulu sinust kuulen, siis meie rahu on otsas ja hakkan sind pelsma, kuni paremid mõtted sul tulewad ja nääd, et ma sind armastan. Seda kinnitan sulle, nagu loeksin Piibliramatust. Nüüd tead, tee kuda tahad!“ — Naene kuulis ja et Matsi sõna oli mehe sõna, jäi wait; ei nutnud enam selle asja pärast waid elas mehega ühel meelel.

Pea sai Mats perekoha oma külas ja pidi Jüri-pääwal peremeheks hakkama. Waheajal ostis weiksid, hobusid ja muud maja-tarwidust, tegi kaa, kui aega sai, weel luude. Wiimsel nädalal enne Jüripääwa ehitas ennast pühapääwa riidesse, pani oma hobused wangkrete ete, kaks koorma kenasid luude peale ja läks linna. Need olid tema wiimsed luad ja wiis neid iga majasse, kus enne tema käest osteti, tosina kingituseks ja nõnda